

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗАГАЛЬНОЇ ТА НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ім.В.І.ВЕРНАДСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Інституту загальної та неорганічної хімії
ім. В.І. Вернадського НАН України
протокол № 8
від « 04 » вересня 2025 року

Голова Вченої ради Інституту

Сергій СОЛОПАН

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ
(ENGLISH ACADEMIC WRITING)**

Рівень вищої освіти: **Третій (освітньо - науковий)**

Галузь знань: **10 Природничі науки**

Спеціальність: **102 Хімія**

Освітньо- наукова програма: **Неорганічна і координаційна хімія, фізична хімія,
електрохімія**

КИЇВ 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ (ENGLISH ACADEMIC WRITING)» - Київ, 2025. – 11 с.

РОЗРОБНИКИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ:

ДАВИДОВ Валентин Іванович, кандидат хімічних наук,
завідувач кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів
ННІФ

(підпис)

Погоджено із гарантом ОНП

Анатолій ОМЕЛЬЧУК

Програму затверджено на засіданні Вченої ради

Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України
протокол № 8

від «04» вересня 2025 року

Вчений секретар Інституту

Людмила ЛИСЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: кредитів – 2 годин – 60	<i>Дисципліна вільного вибору</i>
	<i>Рік підготовки – 2 курс, 2 семестр</i>
	<i>Лекції – 18 год</i>
	<i>Практичні – 10 год</i>
	<i>Консультації – 10 год</i>
	<i>Самостійна робота – 120 год</i>
	Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>

1. Анотація. Дисципліна «Академічне письмо англійською мовою» (English Academic Writing) належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітньо-науковим рівнем «Доктор філософії» і передбачає здобуття здобувачами вищої освіти мовних компетенцій, необхідних для розуміння та аналізу усних і письмових наукових та суспільно-політичних текстів, для презентації та обговорення результатів своєї наукової діяльності англійською мовою в усній та письмовій формах, а також формування вміння у повному обсязі донести свою думку до читача. Академічне письмо передбачає формування складного й багатопланового комплексу компетенцій, без яких неможливе здійснення наукового дослідження у вищому навчальному закладі. Цей комплекс передбачає формування як лінгвістичних (мовних, синтаксичних, стилістичних, риторичних), так і металінгвістичних компетенцій, зокрема, вміння логічно та критично мислити, аналізувати і синтезувати інформацію, аналізувати й реферувати англійськомовні та україномовні джерела за фахом англійською мовою.

Академічне письмо – це традиційний вид компетенції. В наш час воно стає більш актуальним в умовах розвитку міжнародних обмінів, інформаційних процесів, академічної мобільності, популяризації наукової діяльності, презентації результатів дослідження. Тільки глибоке осмислення риторичних навиків дає змогу майбутньому спеціалісту вийти в соціальний простір, бути конкурентоспроможним в професійній сфері та в міжнародних наукових комунікаціях. Всі ці навички повинні відповідати міжнародним стандартам. В сучасних програмах з іноземної мови закладів вищої освіти значне місце займає розвиток навичок академічного письма. Академічне письмо – є важливим компонентом мовної діяльності в більшості професій.

2. Мета навчальної дисципліни полягає у вдосконаленні у здобувачів вищої освіти мовних компетенцій, необхідних для вільного розуміння усних та письмових наукових текстів, зокрема вивченні особливостей функціонування англійської мови у науковій писемній комунікації, засвоєнні специфіки

англомовного академічного письма через ознайомлення із сучасними автентичними науковими текстами, та виявленні їх структурних, змістовних, мовних і комунікативних рис, а також у формуванні навичок і вмінь продукування якісних текстів фахового спрямування англійською мовою для ефективної науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти.

Головна мета курсу сформувати такі напрями підготовки фахівців: організація процесу навчання докторів філософії на основі особистісно-орієнтованого підходу, залучення продуктивних методів з метою практичного використання академічного письма при навчанні здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей, розробка методологічних аспектів в удосконаленні процесу навчання академічному письму іноземною мовою.

Рівень володіння здобувачами вищої освіти іноземною мовою (B2-C1) передбачає вільне розуміння достатньо складних та об'ємних текстів, дозволяє ефективно користуватися мовою у суспільному житті, навчанні та роботі, логічно та детально висловлюватися на суспільно-політичні теми, демонструючи професійне володіння граматичними структурами, конекторами тощо. Досягнення рівня комунікативної компетенції B2-C1 забезпечує можливість освоєння різних освітніх програм і курсів іноземною мовою, як в рамках очної і змішаної форм навчання, так і в дистанційному режимі.

3. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Оперувати знаннями, навичками та вміннями, попередньо сформованими в ході вивчення курсу «Іноземна мова» та «Іноземна мова за професійним спрямуванням» на мінімально достатньому рівні B2 згідно CEFR.

4. Програма курсу передбачає вирішення наступних завдань:

4.1. Інтегральна компетентність – розвинути здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

4.2. Загальні компетентності покликані розвинути: ЗК 7, ЗК 8

4.3. Фахові компетентності спеціальності

Пов'язані з фаховим спрямуванням когнітивні здібності та вміння, а саме здібності та навички, пов'язані з вирішенням інтелектуальних завдань, в тому числі вирішення проблем: СК 12.

5. Результати навчання за дисципліною: ПРН 13, ПРН 20, ПРН 24

6. Структура навчальної дисципліни.

Курс складається з двох модулів. У першому змістовому модулі здобувачі вищої освіти знайомляться з мовними, лінгвістичними та стилістичними особливостями наукових текстів, зі структурою текстів, що належать до різних письмових жанрів англійського наукового дискурсу (анотація, стаття, рецензія, тези дослідження тощо); вчать працювати з текстами наукової тематики за фахом (правильно добирати, аналізувати джерела, писати анотовану бібліографію). У другому модулі здобувачі вищої освіти вивчають методики реферування та анотування наукових статей, методи реферування та анотування з

перекладом, а також основні принципи написання дослідницького проекту англійською мовою, ознайомлюються з головними вимогами до презентації результатів свого дослідження, а також вивчають загальні вимоги до публікацій у міжнародних наукових журналах світу англійською мовою та стилями бібліографічного опису посилань (MLA, APA, Harvard, Chicago, IEEE, etc.). Цей модуль передбачає формування практичних навичок написання текстів різних академічних жанрів (коротка наукова доповідь, есе, стаття, анотація україномовного фахового тексту) та здійснення усної презентації наукового дослідження підготовленої за допомогою програми MS PowerPoint або іншої аналогічної програми.

Практичні заняття охоплюють такі види робіт:

- читання, усне та письмове анотування/реферування сучасної англійської фахової наукової літератури та обговорення її ключових проблем;
- написання коротких доповідей, есе, статей за фаховими темами англійською мовою та їхні усні презентації;
- усне та письмове анотування/реферування англійських текстів українською мовою.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на подальший розвиток і закріплення навичок самостійного набуття й удосконалення необхідних знань і вмінь шляхом виконання таких завдань:

- пошук, відбір, читання, критичний аналіз та анотування/реферування англійських фахових наукових текстів;
- здійснення перекладу з англійської мови українською та навпаки фахових текстів;
- підготовка презентації результатів свого наукового дослідження англійською мовою з використанням прикладних програм та веб-сервісів (Power Point, Prezi тощо);
- реферування англійською мовою україномовних фахових текстів;
- укладання анотованої бібліографії;
- написання наукових текстів різних жанрів.

Змістовий модуль: Загальні принципи академічного письма. Письмові жанри англійського наукового дискурсу. Представлення результатів наукового дослідження згідно міжнародних вимог до написання і оформлення наукових публікацій.

Методи викладання дисципліни: практичні заняття, побудовані на засадах комунікативного підходу до вивчення іноземної мови, мультимедійні презентації у системі Power Point, виконання практичних завдань.

Мова викладання: англійська.

Місце у структурно-логічній схемі: читається на другому році навчання.

Термін вивчення: викладається в обсязі 60 годин (2 кредитів ЄКТС), зокрема: практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 38 години, консультація – 4 години.

Форма контролю – залік

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Контроль здійснюється за кредитно-модульною системою. Навчальна дисципліна складається з одного модулю. До структури модуля входять три складові частини: аудиторна робота, самостійна робота та модульна контрольна робота. Оцінювання роботи відбувається за такою схемою:

<i>Національна 4-бальна система</i>	<i>Аудиторна робота (бали)</i>	<i>Самостійна робота (бали)</i>	<i>Модульна робота (бали)</i>
Відмінно	4	16-23	4-5
Добре	3	8-15	3
Задовільно	1-2	1-7	2
Незадовільно	0	0	0
Не виконав жодного завдання	0	0	0
Відвідав заняття, але не працював	0	-	-
Не відвідав заняття	0	-	-

Підсумкова оцінка за змістовий модуль навчальної дисципліни є середнім зваженим оцінок за аудиторну, самостійну роботу і підсумковий модуль становить максимум 60 балів. Результуюча підсумкова сума балів розраховується як проста накопичувальна підсумкових балів за змістовний модуль (60 балів) та іспит (40 балів) і становить максимум 100 балів:

	Навчальний семестр		Результуюча сума балів
	ЗМ	Іспит	
Максимальна кількість балів	60	40	100 (60+40)

Здобувачам вищої освіти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум – 38 балів* – для допуску до заліку обов'язково необхідно скласти матеріал за темами, за якими виникла академічна заборгованість, написати письмову роботу, яка компліюється з письмових робіт, які виконувалися впродовж навчального року. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 38 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Навчальний семестр			Іспит	Результуюча сума балів
	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульна робота		
Мінімум	20	16	2	22	60
Максимум	32	23	5	40	100

Структура заліку. Його оцінювання.

По завершенні курсу здобувачі вищої освіти складають залік, що складається з письмової та усної частин. Письмова частина полягає: у написанні анотації україномовного тексту з фаху англійською мовою. Час на виконання – 45 хвилин. Під час виконання цього завдання дозволяється користуватися словником. Рекомендований середній обсяг анотації наукового тексту – 850 знаків (приблизно 0,5 сторінки формату А-4 через 1,5 інтервали); при виконанні тестового завдання увага приділяється граматико-лексичній компетентності побудови текстів.

Загальна оцінка за письмову частину іспиту виставляється за відсотковою шкалою і здійснюється за такими критеріями: виконання комунікативного завдання, цілісність та зв'язність тексту, лексична коректність, граматична правильність. Здобувач вищої освіти має продемонструвати такі уміння і навички: трактувати питання, використовуючи різні ідеї та аргументи, володіння лексичними і граматичними структурами, характерними для наукового дискурсу, використання відповідного мовного реєстру і стилю, уміння продукувати зв'язний текст і правильно структурувати його, граматико-лексична компетентність.

Усна частина заліку передбачає усну презентацію англійською мовою результатів свого наукового дослідження, підготовлену за допомогою програми MS PowerPoint (або іншої програми). Презентація оцінюється з урахуванням обсягу, змістової повноти, мовної компетенції та комунікативної грамотності здобувача вищої освіти, при цьому здобувач вищої освіти має продемонструвати: високу культуру мовлення, вміння грамотно представляти результати своєї наукової роботи англійською мовою, змістовно відповідати на запитання екзаменаторів.

Загальна оцінка за усну частину іспиту виставляється за п'ятибальною шкалою, при цьому оцінюються такі аспекти:

- логіко-композиційна побудова презентації;
- змістовне наповнення презентації;
- стиль викладу інформації;
- мовна компетенція доповідача;
- відповіді на запитання.

Максимальна кількість балів за залік становить:

$$20 + 20 = 40.$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль. Загальні принципи академічного письма. Письмові жанри англomовного наукового дискурсу. Представлення результатів наукового дослідження згідно міжнародних вимог до написання і оформлення наукових публікацій.

Тема 1: Основні властивості тексту. Загальні характеристики структури наукових текстів. Лінгвістичні та стилістичні ознаки англomовного наукового дискурсу. (4 год.)

Передбачається розкриття поняття структури тексту і визначаються підходи оперативного виявлення структури змісту тексту.

Тема 2: Розподіл інформації в тексті. Основні письмові жанри англomовного наукового дискурсу. Робота з текстами наукового спрямування. (4 год.)

Розкриваються різні підходи до поняття інформації. Визначається структура розподілу інформації в абзаці і тексті, а також пропонуються методи виділення інформативних фрагментів наукового тексту.

Тема 3: Методики реферування та анотування наукових джерел. Методи реферування та анотування з перекладом (4 год.)

Пропонуються методики реферування і анотування наукових текстів. Проводиться аналіз основних підходів до перекладу, їх характеристика і відмінності. Розглядаються методи реферування і написання анотації з перекладом.

Тема 4: Міжнародні вимоги до написання і оформлення наукових публікацій. Підготовка до написання дослідницького проекту англійською мовою. Усна презентація результатів наукового дослідження. (6 год.)

Розглядається структура наукової статті і визначається її відмінність від суспільно-політичного тексту. Пропонуються способи викладу матеріалу наукової статті в рефераті.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва	Кількість годин	
	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль: Загальні принципи академічного письма. Письмові жанри англomовного наукового дискурсу. Представлення результатів наукового дослідження згідно міжнародних вимог до написання і оформлення наукових публікацій.		
Тема 1. Основні властивості тексту. Загальні характеристики структури суспільно-політичних та наукових текстів. Лінгвістичні та стилістичні ознаки англomовного наукового дискурсу.	4	9

Тема 2. Розподіл інформації в тексті. Основні письмові жанри англомовного наукового дискурсу. Робота з текстами суспільно-політичного та наукового спрямування.	4	9
Тема 3. Методики реферування та анотування суспільно-політичних та наукових джерел. Методи реферування та анотування з перекладом	4	10
Тема 4. Міжнародні вимоги до написання і оформлення наукових публікацій. Підготовка до написання дослідницького проекту англійською мовою. Усна презентація результатів наукового дослідження.	6	10
Загальний обсяг роботи:	18	38
Консультація	4	
Залік		
РАЗОМ:	22	38

Рекомендована література

- Benson, P. J., & Silver, S. C. (2013). *What editors want: An author's guide to scientific journal publishing*. Chicago, IL: University of Chicago Press
- Booth, W. C., Colomb, G. G., & Williams, J. (2016). *The craft of research* (4th ed.). Chicago: University, IL of Chicago Press. Retrieved from <http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20140306165625006.pdf>
- Christensen, L. L. (2007). *The hands-on guide for science communicators: A step-by-step approach to public outreach*. NY: Springer Science+Business Media.
- Ding, A. & Bruce, I. (2017). *The English for academic purposes practitioner: Operating on the edge of academia*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.
- Eng, N. (ed). (2019). *Presenting: Professor's guide to powerful communication*. New York; Education +Design.
- Englander, K. (2014). *Writing and publishing science research papers in English: A global perspective*. New York, NY: Springer.
- Hartley, J. (2008). *Academic writing and publishing: A practical guide*. NY: Routledge. Retrieved from <http://inf.ucv.ro/~mirel/courses/MIAM114/docs/academicwriting.pdf>
- Hogue, A. (2008). *First steps in academic writing (The Longman Academic Writing Series)*. UK: Pearson & Longman.
- ICDL *Advanced Powerpoint: Creating presentations*. (2020). New Ross: Digidiscover.
- Jordan, R. (1998). *Academic writing course*. Harlow: Longman.
- Jordan, R. (1998). *English for academic purposes*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Murray, R. (2013). *Writing to academic journals*. (3d ed.). Berkshire: Open University
- Norris, C. B. (2016). *Academic writing in English*. Helsinki: University of Helsinki.
- Silvia, P.J. (2007). *How to write a lot: A practical guide to productive academic writing*. USA: American Psychological Association.
- Sowton C. (2012). *50 steps to improving your academic writing: Study book*. NY: Garnet Education.
- Sword, H. (2012). *Stylish academic writing*. Cambridge: Harvard University Press.
- Templeton, M. (2010). *Public speaking and presentations*. USA: The McGraw-Hill Companies.
- Wallwork, A. (2010). *English for writing research papers*. NY: Springer Science+Business Media, LLC.
- Williams, J. M. (2014). *Style: Lessons in clarity and grace* (11th ed.). New York: Pearson.
- Yahkhontova, T. B. (2003). *English academic writing for students and researchers* (2nd ed.). Lviv, Ukraine: PAIS. Retrieved from https://mpacademicwriting.wikispaces.com/file/view/yakhontova_t_v_english_academic_writing.pdf
- Ільченко О.М. (2010). *Англійська для науковців. The Language of Science: Підручник / Видання (друге,доопрацьоване)*. К: Наук, думка.

Додаткова література

- Bailey, S. (2011). *Academic writing: A handbook for international students* (3rd ed.). NY: Routledge. Retrieved from <http://cw.routledge.com/textbooks/bailey/>
- Burke, J. (2014). *Academic vocabulary list*. Retrieved from <http://www.englishcompanion.com/pdfDocs/acvocabulary2.pdf>
- Dyrud, M. A. (2016). Writing for publication. *Proceedings of the 2016 IAJC-ISAM International Conference*, pp. 1–11.
- Lillis, T., & Curry, M. J. (2010). *Academic writing in a global context*. New York: Routledge.
- Lynch, T., & Anderson, K. (2013). *Grammar for Academic Writing*. Edinburgh: University of Edinburgh.
- Strongman, L. (2013). *Academic writing*. Newcastle.: Cambridge Scholars Publishing.
- Swales, J. M., & Feak, C. B. (2009). *Abstracts and the writing of abstracts*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). *Academic writing for graduate students: Essential skills and tasks* (3rd ed.). Ann Arbor, MI: University of Michigan.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.scimagojr.com>
2. <https://mjl.clarivate.com>
3. <https://owl.purdue.edu>
4. <https://www.wiley.com>
5. <http://journals.sagepub.com>
6. <https://www.elsevier.com>
7. <https://www.ldoceonline.com>
8. <https://dictionary.cambridge.org>
9. <https://orcid.org/>
10. <https://my.plag.com.ua>
11. <https://www.grammarly.com>
12. <https://hemingwayapp.com>